

DECIZIE

16 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Ion Corolevschi
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Codrean Daniel,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Feodorei Rotari împotriva lui
Codrean Valeriu și Codrean Daniel cu privire la încasarea sumei și la cererea
reconvențională a lui Codrean Valeriu și Codrean Daniel împotriva Feodorei Rotari cu
privire la încasarea venitului ratat,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, prin care a fost
respinsă cererea cu privire la repunerea apelului în termen,

constată:

La 03 iunie 2010, Rotari Feodora a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Codrean Valeriu și Codrean Daniel cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 26 august 2008, Codrean Valeriu, care s-a
prezentat că acționează în interesele minorului Codrean Daniel, a primit de la dînsa
suma de 15 000 euro, cu titlu de avans, pentru vînzarea imobilului din mun. Chișinău,
strada Vasile Lupu 42/4, ce aparține fiului său minor - Codrean Daniel, fapt confirmat
prin înscrisul și semnătura lui Codrean Valeriu.

Menționează că la scurt timp după transmiterea banilor, soțul său s-a îmbolnăvit
fiind diagnosticat cu cancer intestinal. Pe perioadă de boală a soțului, sperînd în
tratament pînă în ultimul moment, a investit sume de bani considerabile în medicamente
și investigații în străinătate. Cu toate acestea la 30 ianuarie 2009, soțul a decedat, iar
dînsa a rămas singură cu 2 copii minori la întreținere și o mulțime de datorii.

Din aceste circumstanțe obiective și, totodată, de forță majoră, nu a fost posibilă
cumpărarea imobilului din str. Vasile Lupu 42/4, mun. Chișinău, fapt despre care i-a
adus la cunoștință pîrîtului Codrean Valeriu, rugîndu-l de nenumărate ori să-i întoarcă
banii, pe care ultimul a primit în calitate de avans, însă a fost refuzată.

Susține că Codrean Valeriu, prin diferite metode încearcă să se eschiveze de la
întoarcerea avansului, ultima din ele constînd și în cererea depusă la biroul notarului
Raisa Mereuță, prin care este invitată la Birou pentru semnarea contractului de vînzare-
cumpărare, în caz contrar fiind privată de bani.

Solicită încasarea în mod solidar de la Valeriu Codrean și Daniel Codrean în
beneficiul său a sumei de 15000 euro cu titlu de datorie și 450 euro – taxa de stat.

La rîndul său, Codrean Valeriu și Codrean Daniel au depus cerere reconvențională împotriva Feodorei Rotari cu privire la încasarea venitului ratat.

În susținerea cerințelor sale reclamanții pe cererea reconvențională au invocat că Rotari Feodora este vinovată de tergiversarea nemotivată a încheierii contractului de vânzare - cumpărare a imobilului nr. 42/4 din str. Vasile Lupu, mun. Chișinău.

Susțin că la 26 august 2008 între ei și Rotari Feodora a avut loc o tranzacție cu privire la vinderea - cumpărarea a imobilului nr. 42/4, din str. Vasile Lupu, mun. Chișinău cu prețul de 200 000 euro. Reieșind din înțelegerea la care au convenit cu Rotari Feodora și soțul ei Rotari Dumitru, acest contract urma a fi încheiat timp de 3 luni de la data indicată. Pentru asigurarea oformării acestei tranzacții în modul stabilit la notar și achitarea de către Rotari Feodora a sumei de 200 000 euro la perfectarea contractului, ultima le-a transmis cu titlu de arună suma de 15 000 euro.

Menționează că toate încercările de a finisa în modul stabilit încheierea tranzacției de vânzare -cumpărare a imobilului menționat, au dat eșec.

Consideră că motivul indicat în acțiunea de bază cu privire la recuperarea arvunei în sumă de 15 000 euro, nu poate fi recunoscut ca forță majoră reieșind din prevederile legislației RM, cât și din aceea, că la momentul înțelegerii privind vânzare-cumpărare a imobilului, pîrîta a cunoscut despre boala soțului, iar acesta împreună cu dînsa a dat acordul la efectuarea tranzacției, ambii afirmînd, că au pus în vânzare imobilul nr. 6, situat în bd. Mircea cel Bătrîn, mun. Chișinău și după vinderea acestuia vor întocmi contractul de vânzare-cumpărare a casei. Pe parcurs, acest imobil de către Rotari Feodora a fost înstrăinat firmei „Vega-Pit”, însă, fără careva motive a refuzat să procure casa de locuit nominalizată și fără a-i înștiința despre motivele refuzului.

Invocă că fiind convins că tranzacția menționată, va fi încheiată, nu au scos casa în vânzare, iar în perioada de la 26 august 2008 și pînă în prezent, prețul imobilelor în mun. Chișinău s-a micșorat considerabil.

Respectiv, dacă la ziua cînd urma fi perfectat contractul de vânzare-cumpărare, valoarea imobilului în litigiu era de la 1 860 000 lei - pînă la 2 030 000 lei, la moment aceasta constituie 1 420 000 lei - 1 660 000 lei, date care sunt bazate pe informația Bursei Imobiliare „Lara” nr. 207/2-162/01 din 16 iunie 2010.

Solicită încasarea de la Rotari Feodora în beneficiul său a venitului ratat în sumă de 440000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 februarie 2011, acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse. Totodată Rotari Feodora, Codrean Valeriu și Codrean Daniel au fost scutiți de la plata taxei de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2013, a fost admis apelul declarat de Rotari Feodora, casată parțial hotărîrea primei instanțe, în partea prin care a fost respinsă acțiunea Feodorei Rotari împotriva lui Codrean Valeriu și Codrean Daniel și emisă în această parte o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă și încasat de la Codrean Valeriu în beneficiul Feodorei Rotari 15000 euro cu titlu de restituire a avansului, cât și suma de 6285 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

La 16 iulie 2013, Codrean Daniel la fel a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe în partea respingerii acțiunii reconvenționale cu restituirea pricinii în partea dată la rejudecare în prima instanță. Totodată solicitînd repunerea în termen a cererii de apel și scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău în 26 septembrie 2013, apelul declarat de către Codrean Daniel a fost restituit ca fiind depus în afara termenului legal și remis ultimului cererea de apel cu toate documentele anexate.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, Codrean Daniel a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea pricinii în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2013, pricina a fost ridicată de la examinare în instanța de recurs și remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei încheieri suplimentare în privința cererii a lui Daniel Codrean privind repunerea în termen de declarare a apelului.

Prin încheierea suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, cererea a lui Codrean Daniel cu privire la repunerea apelului în termen a fost respinsă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 aprilie 2014, a fost respins recursul declarat de Codrean Daniel și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013.

La 26 februarie 2014, Codrean Daniel a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate și emiterea unei noi hotărâri de admiterea spre examinare a apelului declarat la 16 iulie 2013.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și nefondată, pasibilă de a fi casată.

Susține că după pronunțarea hotărârii primei instanțe din 25 februarie 2011, între Rotari Feodora, Codrean Valeriu și Codrean Daniel a fost întocmită o înțelegere prealabilă verbal, în care era menționat că nici una dintre părți nu v-a ataca hotărârea dată.

Însă Rotari Feodora, folosindu-se cu rea-credință de acordul lor, totuși a depus cerere de apel la 09 octombrie 2012, în așa fel a fost dus în eroare privind depunerea cererii de apel, pe cînd și Rotari Feodora la depus după devenirea hotărârii judecătorești irevocabilă, și anume, peste termenul de 30 de zile.

Insistă că instanța de apel era obligată să restituie cererea de apel depusă de Feodora Rotari, pe motiv că conform art. 369 alin (1) lit. b) CPC, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Afirmă că cererea de apel declarată de Rotari Feodora a fost depusă cu mult după expirarea termenului de atac, respectiv nefiind aplicabile la caz nici prevederile art. 116 CPC, deoarece alin.(4) al normei citate prevede că, repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură. Fapt ce denotă că la caz, temei de a accepta cererea de apel declarată de Rotari Feodora nu exista.

La fel invocă că deși, la caz, ambele cereri de apel au fost depuse după expirarea termenului legal, cererea de apel a Feodorei Rotari a fost admisă, prin urmare și cererea de apel depusă de el urma să fie admisă spre examinare, deoarece temei de a nu accepta cererea de apel nu exista.

Sub acest aspect, consideră că instanța de apel era obligată să restituie cererile de apel conform art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, sau în cazul dat dacă a acceptat o cerere de apel depusă tardiv, urm a fi acceptată spre examinare și cererea de apel depusă de el.

În conformitate cu art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum rezultă din actele cauzei, copia încheierii instanței de apel din 30 ianuarie 2014, a fost expediată în adresa recurentului la data de 05 februarie 2014, iar recurentul insistă că a recepționat-o aceasta, prin intermediul oficiului poștal, la 11 februarie 2014.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 26 februarie 2014 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin încheierea din 26 septembrie 2013, Curtea de Apel Chișinău a dispus restituirea apelantului Codrean Daniel cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Ulterior, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 decembrie 2013, pricina a fost ridicată de la examinare în instanța de recurs și remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei încheieri suplimentare în partea cererii depuse de Codrean Daniel cu privire la privind repunerea în termenul de declarare a apelului.

Iar prin încheierea suplimentară din 30 ianuarie 2014, Curtea de Apel Chișinău a dispus respingerea cererii lui Codrean Daniel cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

Instanța de recurs reține că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Codrean Daniel în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 februarie 2011, acțiunea inițială înaintată de Rotari Feodora împotriva lui Codrean Valeriu și Codrean Daniel cu privire la încasarea sumei și cererea reconvențională înaintată de Codrean Valeriu și Codrean Daniel împotriva Feodorei Rotari cu privire la încasarea venitului ratat au fost respinse ca neîntemeiate, hotărârea dată fiind adoptată și pronunțată integral în prezența reprezentanților părților Bălănel Petru și Scorțescu Aureliu, cărora s-a explicat esența, modul și termenul de atac a hotărârii (f.d. 65-66).

Cu toate acestea, Codrean Daniel a depus cererea de apel împotriva acestei hotărâri numai la 16 iulie 2013, și anume peste mai mult de 2 ani, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la data declarării

apelului), care indică că termenul de declarare a apelului este de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Este de remarcat că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece Codrean Daniel, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, or afirmarea recurentului precum că a luat cunoștință cu hotărârea primei instanțe doar la 11 iulie 2013 este unul declarativ și nu poate fi reținut de către instanța de recurs ca temei justificativ de repunere în termen de declarare a apelului, mai mult că acesta contravine materialului probator.

Totodată, la caz, se va reține și faptul că prin decizia din 02 aprilie 2014, Curtea Supremă de Justiție s-a expus deja asupra legalității soluției instanței de apel cu privire la respingerea cererii a lui Codrean Daniel cu privire la repunerea apelului în termen și restituirii cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, considerând argumentele invocate de către Codrean Daniel în susținerea cererii de repunere în termen a apelului ca fiind neîntemeiate.

Prin urmare, se constată că recursul din 26 februarie 2014 a lui Codrean Daniel împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014, care în esență conține aceleași temeuri de fapt ca și cel declarat împotriva încheierii instanței de apel din 26 septembrie 2013, este depus în mod repetat.

Sub acest aspect, instanța de recurs constată că depunerea unei alte cereri de recurs cu invocarea acelorași temeuri de fapt, care au fost analizate și apreciate în modul corespunzător, este exagerată și ilegală, fapt ce impune respingerea recursului și menținerea încheierii contestate.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Codrean Daniel urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din 30 ianuarie 2014.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Codrean Daniel.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Feoderei Rotari împotriva lui Codrean Valeriu și Codrean Daniel cu privire la încasarea sumei și la cererea reconvențională a lui Codrean Valeriu și Codrean Daniel împotriva Feoderei Rotari cu privire la încasarea venitului ratat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Ion Corolevschi

Tamara Chișca-Doneva